

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

Joi 3 Iuliu st. v.
15 Iuliu st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.
Redactiunea in
Közép-utcza nr. 395.

Nr. 49.

ANUL XVI.

1880.

Pretiuł pe unu anu 10 fl.
Pe 1/2 de anu 5 fl.; pe 1/4
de anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Români'a 2 galbeni.

Vié'ti'a și raiul.

„Spune-mi, draga, ce e vié'ti'a?”
Intr'o di te-am întrebatu,
Si tu în locu se-mi dai respunsul,
Ai tacutu... m'ai sarutatu.

„Spune-mi draga, unde-i raiul?”
Te întrebai apoi îndat',
Tu, atunci, spre sinu-li gingasiu
Ochisiori ai plecatu.

Vié'ti'a-i dulcea-ti sarutare,
Raiul e la simu teu...
Ce e vié'ti'a si-unde-i raiul
Eu te uitu inse mereu.

Si, atunci, te întrebu ié'rasi,
Si tu începi a-mi repetá,
Cáci tacu'ti esplicare
E divina, scump'a mea!

Carol Scrob.

Misteriul Noptii.

— Romanu, de *Claire de Chandeneux*. —

(Urmare.)

Ochii ei se umplura de lacrimi, când Sabine i díse,
cá o va duce cu sine.

— Pentru ce? — întreba cu frica, — mam'a mea
se va rentórcé acusi.

— Nu te teme, copil'a mea, mama ta te va gasi și
la mine... și...

— Mama mea se afla la pescarul.

— La pescarul!... Oh!...

— Va sé díca nu mam'a ti-a dísu sé vini la
mine?

— Ba da... íuse...

— Și pentru ce nu vine acasa mam'a? E fórté
tárdiu!...

— Cáci... soái'a pescarului e bolnava... scii bine,
cá ea bolesce adese ori.

— Sciu, dar mam'a totusi nu remáne la dèns'a
pán'asá tárdiu.

— Dar astadi ea se afla fórté reu. Mama ta, care
e atât de buna, a remasu la dèns'a, s'o îngrigéscá.

— Inse și eu süm bolnava... túsescu fórté. — díse
feti'ti'a cu ochi inundati de lacrimi.

Sabine o îmbraci'sá. Cu tóte aceste ea nu iubiá fe-
ti'ti'a acé'st'a.

— De asta-data eu voiú grigi de tine, copil'a mea.
— díse Sabine. Oda'i'a mea e fórté frumósa, vino, veú
dormi acolo!

Dicèndu aceste, fára ca feti'ti'a sé se fi opusu, o
redicá din patu, o ínveli cu cárp'a sa și o duse în bratié
în oda'i'a ei.

Juliette nu cutezá a contradice, de și nu sciea sé-si
esplice moti'vul acestei schimbári de locuin'ia. În ori ce
alta împregiurare curiositate-i copilaréscá asemene ar
fi atras'o în oda'i'a Sabine-ei.

Cát de frumósa érá oda'i'a d'sorei Sabine! Acolo
totul érá acoperitu cu stofa alba ínzestrata cu rose.

Juliette nu-si ínchipuia mobile mai elegante decát
aceste.

Sabine a'sedá cu fragedime copil'a mica în patul ei
trasu cu albu, și par cá doria s'o fi pututu adormi cá
mai curènd.

Ca sé reu'séscá mai ușor în asta privin'ia, cu tóte
cá érá ocupata de cugetul cu totul opusu, începú sé
cánte Juliette-ei și cu faci'a ei distrasa se întórcé cátra
copil'ia.

Peste câteva minute Juliette dormiá dusa.

Sabine începú a se îmbracá, și se parca, cá nici
nu mai are gándu sé dorma: vré sé fia gata la ori ce
eventualitate.

Nelíniscea ei, pe care pán'acuma voiá s'o ascunda
seriositate sa, creșcea din momentu în momentu, cu
cát absentau mai multu parintele seu și Laurent.

În asemenea situa'ione așteptá dèns'a díorile, și nu
mai atunce se rentórcé parintele seu în fabrica.

Laurent remase în apropiarea parintelui seu în tóta
calea, și ascultá cu aten'iune observa'ionile frán'te ale
aceluia asupra evenimentului ínfricoșatu.

Sabine merse a-i întimpiná, și deadreptul se adresá
parintelui seu.

— Spune-mi în sfèrșitu, rogu-te, ce se întèmplá?
— întreba iritata.

— Iubi'ta mea, — respunse Forster, — índeplini-
tu-ai ce ti-am dísu?

— Ce, tata?

— Unde-i Juliette?

— Feti'ti'a dorme în patul meu.

— E bine, copil'a mea. Mama sa trage de mórté,
dóra a și muritu.

— Muritu! Ismerie! — esclamá Sabine.

Într'atáta o suprinsera aceste câteva cuvinte, încát
mân'a-i cađú în jos.

— Ismerie! — repe'í ea înc'odata.

Înse curiosu! nici o întrebare nu-i veni pe buze re-
lativ la detaiurile casului nenorocitu, ceea ce ínse în
astfel de împregiurári érá unu ce naturalu.

Josette, care fugi numai decât din odaia, la rândul ei, îndreptă o mulțime de întrebări către servitori.

Dar servitorii foarte puțină deslucire puteau să-i dea. Totu ce putu să afle eră, că unu evren din Vienne a muritu și că ei dusera pe acela la spitalu, ier dn'a Morin trage de mörte in cas'a lui Jean Marie, și că poliția a și începutu investigaținea asupra acestui evenimentu curiosu.

Josette intrerumpea relatarea cu exclamațiuni foarte dureröse, până când Sabine pändia in tacere și nemișcata cuvintele din gur'a povestitorului.

Ni putemu întlipui, ce mare sgomotu și suprinđere a produsu povestirea acest'a in fabric'a de sticla.

Eră paci, ca in sgomotul generalu să se stinga focul fabricei.

Laurent, pe care acestu evenimentu fatalu, precum se vedea, il atingea foarte neplacutu, fu cel d'antăiu care invită ierasi la lucru personalul fabricei, dar când vedu, că lucratorii iritati numai încet și cu greu isi puteau continua lucrul, se retrase in locuint'a sa, concredându energiei parintelui seu, d'a restabili ordinea in fabrica și d'a supraveghia lucrul.

Sabine asemenea se duse in odaia ei, și se apropiă de dreptul către patul, in care Juliette dormia in linisce. Ea privi lung și cu öresi-care frageđime spre copilif'a, ceea ce in se nu eră datina ei.

Copilif'a se deșteptă iute și întrebă de mama sa. Sabine o sarută și i dise, că mama sa nu peste multu se va rentörce. Recomandă linisce fetitiei și i facu mai multe promisiuni ademenitoare. I dise, că deca se va purtă bine, va transportă patul ei in acesta odaia frumoșă și totdeauna va puté să dorma acolo.

De și Juliette se bucură foarte că pöte dormi in acesta odaia frumoșă, sentimentele ei copilaresci totusi se pronunciau in contra acestei declarațiuni.

— Deca va veni mam'a, — dise ea, — se va superă că patul meu se afla in odaia acest'a, așa departe de al ei.

— Deca se va rentörce, vom transportă ierasi in odaia ei patul teu. Acela se mișca pe röte, ușoru putemu să-l impingemu inderetu, — dise Sabine suridându.

Ea chiamă pe Josette și incredintă in grigirilor sale fetif'a. Josette o imbracă și facu distraățione Juliette-ei, dar Sabine o opri să lase copilif'a afara din odaia.

— Nici in gradina nu pöte să se scoböre? — întrebă camerier'a.

— Nu; in curte umbra lucratorii, și öre-care ar puté descoperi fetitiei întemplantu trista.

— Va đica dvöstre voiți ca eu să remanu in odaia cu Juliette?

— Da. Acesta e singurul modu, pentru ca fetif'a să nu afle ce s'a întemplantu. Nu este iertatu ca Juliette să afle ceva din ceea ce s'a întemplantu.

Josette ascultă cu multa neplacere acesta porunca, mai ales pentru că credea, că între servitori va află niște detaiuri interesante din evenimentul misteriosu. Si ea trebue să stea in odaia cu acesta fetif'a de șese ani!

Dar Josette cunoscea bine natur'a hotarita a Sabine-ei și sciea, că dens'a nici odata n'a suferitu contrađicere. Se supuse dara cu resignațione, dar aruncă o privire nu prö delicata către biét'a copilif'a, care eră cauzatörea nevinovata a inebisorii sale.

Sabine, dupa ce cerü iertarea parintelui seu, dejunându iute, se departă către cas'a lui Jean Marie.

Locuitorii de pe țermu toti cunosceau pe jun'a feta, care cu invoirea tacuta a parintelui seu rataciä adese ori dealungul țermurilor și pe câmpii, fără s'o fi petrecutu cineva.

Fără mama a crescutu dens'a, și eră deprinsa să

umblu de sine statatöre, ca englezele, de și locuitorii dela sate gasiau acest'a cam curiosu.

Eră puțintelu sânge englezescu in vênile Sabine-ei. Familia Forster se tragea din comiția de Kent, și cätiva membrii ai familiei, de și traiau departe de pamântul natalu, se inșorau in Englitera.

Unchiul seu Samuil Forster, fratele mai micu al proprietarului fabricei de sticle, și-a luat de soția o americana foarte bogata și estravaganta, cu care seșea pe țermii lacului dela Geneva.

Verul seu, Pascal de Guerras, și-a terminatu studiile in Engliter'a.

Nu mai proprietarul fabricei de sticla, care a sacrificatu tota activitateä sa fabricei sale, uită a introduce pe fiul și fiic'a sa in datinele engleze.

In se Sabine in interesul comodității sale se servia de aceste datine.

Urmându hotarirea sa firma, ea mergea repede spre Saint-Christ, ca să viziteze pe murind'a.

Inträtata grabi, încät in cätiva minute percurse calea dela fabric'a de sticle până la cas'a lui Mariotte.

Când zari modest'a casuția cu ferestile-i deschise, suspină.

Pe țermu țeranii și ömenii legii impresurau lunțrea: pe acesti din urma medicul i-a condusu aici, să studieze faț'a locului.

(Va urmă.)

C e e n o u ?

Maj. Sa regele va ave și in anul acesta o întrevedere cu imperatul Vilelm; întrevedereä va ave locu la Gastein, și va ave unu caracteru familiaru. „Salonbl.” serie, că regele, la cererea parintelui contelui Zichy-Ferraris, va usa de dreptul seu de grația față de participatorii la duelul Zichy-Károlyi.

Moștenitorul de tronu Rudolf, a mersu la 11 I. c. din Praga la Ischl, de unde la 16 va merge la Brusela, și de acolo se va rentörce la prim'a august.

Dela curtea romăna. *Vicomtele Valmor*, tramisul extraordinaru al regelui Portugaliei, cu dn'a vicontesa de Valmor, au sositu la Sinaia luni, 7 julie, unde au fost presentati Dömnei, și au luat parte la prändiul domnescu, la care Domnul a inchinatü unu toastu in sănătatea regelui și reginei Portugaliei. A dön'a đi, marti, dupa ce au luat dejunul cu Mariele Lor Regale, vicomtele și dn'a vicomtesa de Valmor au pornitu la Bucuresci. Dl ministru de esterne a inșöțitu pe tramisul extraordinaru al Portugaliei in acesta excursiune.

Sciri personale. *Pr. Ssa Mihaiu Pavel*, episcopul diecesei oradane, a sositu joi'a trecuta din Hall la reședint'a sa. — *Dn'a Victoria Stasescu*, grațios'a artista romăna apreciatä in mai multe salöne din Paris, a sositu la Bucuresci.

Hymen. *Dl Clement Munteanu*, dr. de medicina la Mercurea in Transilvani'a, și-a incredintiatu de soția pe domnișör'a Matilda Löw.

Stégul ungurescu o zdrëntia. In điaristic'a unguresca e mare agitațione, căci loc. colonel Ludov. Seemann, cu ocasiunea unei manevre la Agrari'a a spintecatü stégul ungurescu și l'a numitu o zdrëntia. Din caus'a acest'a municipiul a ținutu o adunare și a votatu o represintațione către guvernü, care represintațione s'a tramisu și la celelalte municipii.

Dr. Ladislau V. Pap jude la tribunalul reg. in S.-A.-Ujhely inșciințeza pe toti, cari au comandatu opul seu intitulatu „Aședămintele constituționale ale Romăniei”, cumca opul numitu a eșitu de sub tipariu și in septemän'a venitöre se va tramite prenumerantilor respectivi.

Revista micilor dorobanti. Cetim în „Rom.“, că legiunea micilor dorobanti, comandata de sergentul-adjutantu Dumitrescu, mercuri a fost trecută în revista la București de către dl generalu Davila, colonelu Holban și C. Porumbaru, delegatu al primariei. Micii dorobanti, în număr de 600, după ce au făcutu exerciție, au cântatu în coru și au făcutu gimnastica, au defilatu, în aplausele publiculu numerosu ce venise să assiste la această ceremonie. Dl colonelu Holban a felicitatu pe sergentul-adjutantu Dumitrescu, care, cu multa osteneță și inteligență, a formatu legiunea micilor dorobanti. După defilare, legiunea s'a strinsu în fața bufetulu și a începutu împărțirea de premii la 96 elevi care s'au distinsu în cursul anulu.

Necrologu. *Antoniu Csengeri*, deputatu dietalu, vice-președintele Academiei magiare, a încetatu din viață la 13 iulie, în etate de 59 ani.

Cronic'a lunei.

Serbarea stégurilor s'a ținutu în Franția cu mare pompa la 14 iulie, toate regimentele primira stéguri noue republicane.

Imperatés'a Eugenia în țer'a Zulușilor. „Gaulois“ primese pe calea telegrafica următoarele detalii despre cum a petrecutu imperatés'a trist'a di de 1 iunie, aniversarea mortii augustulu ei fiu: Imperatés'a plecă în dimineț'a de 1 iunie, dela Itelizi: pe drumu manifestă dorinț'a să descinda la pôlele unei coline, unde alta data se oprise ambulanti'a, care aducea resturile mortale ale printulu. De aci descinse în vale pe jos și apucă spre Honga, unde se gasise cadavru fiulu seu. Drumul fiindu petrosu și accidentatu, se comunică imperatés'e; ea nu voi să asculte nimicu și-și continuă calea. De departe lucia monumentul de curându radiecatu, se înalță albul din mijlocul întumecatei înfacșări a câmpielor uscate. Imperatés'a nu vedea nimicu: numai atunci zari monumentul când ajunse la marginea Dongei. Atunci radică mânil rugătoare către ceru; lacrimi șiroie cursera pe slabă ei față: nu pronunța nici un cuvântu, numai un suspin mntu eși din peptul ei și ingenunchiă. Marchisul de Bassano ingenunchiă și el lângă ea în valea dela Donga. Restul suitei se opri unu minutu pe înălțimele Dongei și apoi se retrase puțin înderetu, pentru a o lasă cu totul singura rugaciunii și pioșei sale datorii. Unu preotu din misiunea francesă ceti o molifta pentru morti și servitorul Lomas, singurul martoru ocularu al catastrofei, care se află la o distanția de câțiva pasi, reaminti dram'a așa cum se petrecuse cu unu anu mai înainte. Împregiurul taberei și a Dongei erau radicate corturi. Imperatés'a petrecu în această solitaria vale ziua de 1 și 2 iunie. La 3 taber'a sa radică. La 4 vizită poziți'a numitul „Fortul Napoleon“, unde prințul începuse carier'a armelor cu ocaziunea unei recunoșteri; ajunse la Roke-Drift, celebru prin aperarea eroica a unei mâni de omeni. La 5 iunie vizită câmpul bataliei dela Isandula și aci imperatés'a, împreuna cu domnele engleze, cari o însoțiau, faci ier o rugaciune pentru repausatul ei fiu.

Accidentu înfricoșatu pe calea ferata. Unu accidentu inspaimentatoru s'a întâmplat la o ora înaintata din noptea de joi spre vineri pe lini'a calei ferate dela Hereford Hay și Brecond, construita de campani'a Midlan (Englitera). Unu trenu de marfuri trecea pe podul de peste riul Wye între Hay și Brecond, când ziduri'a se surpă și trenul fu precipitatu în riu. Mecanicianul fu omoritu pe locu, ier fochistul a fost așa de greu ranitu, în cât nu se mai spera să scape. Este unu mare norocu, că podul nu s'a ruptu cu câteva ore mai înainte, în momentul trecerii unui trenu foarte încarcatu cu caletori cari se întorceau dela o excursiune la Hay, unde de trei zile s'a deschisu esposițiunea societății de

agricultura din Herefordshire. Numarul victimelor ar fi fost spaimentatoru, dacă catastrofa s'aru fi întâmplat în acelu momentu, de ore ce trenul era încarcatu de caletori.

Resbunarea unui gâde. În memoriile publicate de „Figaro“ sub titlu „Vingt ans de police“ se istorisesece unu episod înfricoșatu relativu în esecutarea uci-gașulu Avinain, la 1866. În dimineț'a esecutiunii, călăul apropiându-se de Avinain, acesta i adresă unu potopu de injuraturi și insulte. Gădele suferi în tacere toate insultele, facându-se că nici le bagă în seama. După ce pregătirile fure terminate, criminalul urcă scările eșafodulu. Acolo isi puse capul pe lemmu și cuțitul cadu, înse gădele opri mașin'a cea înfiorătoare, aproape de gâtul victimei, mai esamină odata cuțitul, și apoi retragându-se, il lasă să cada de totu. Cea mai mare parte din spectatori credea, că esecutiunea s'a făcutu foarte înte. Unul dintre amplotiati înse observă gădelui, că n'a precedatu cu iutiț'a de alta-data. Gădele nu negă, ci dise cu unu surisu ironicu: „L'am lasatu s'astepte“. Călăul isi adusesse aminte de insultele suferite, și resbunatoru societății se resbună odata și pe sine. „Il lasase s'astepte“.

Navigațiune aeriana. O încercare de navigațiune aeriana a avutu locu în lun'a trecuta la Lipsca. Aeronautu inventatu de dl Baugarten este unu fel de balonu de care sunt legate trei bărci de Lipsca proveđute fia-care cu 10 seu 12 aripi puse în mișcare de o manivela. Inventatoru s'a pusu în barc'a din mijlocu, și ajutătoarele sale însărcinate cu manevr'a s'au pusu în celelalte două. În present'a unui publicu numerosu, s'a datu drumul frânghielor, și vasul aerianu s'a ridicatu destul de încetu în aeru. În curs'a sa a atinsu acoperemintele caselor; în acelu momentu toti omenii ocupați cu manevr'a, apucați de frica, au saritu jos din bărci și au parasitu dirigiarea balonulu, care s'a urcatu îndata până la o înalțime de 4 mii picioare. Spaim'a spectatorilor era la culme. Nenorocitul aeronautu se vedea facându silinție supra-umane spre a nu fi luatu de vântu; apoi de odata se vedu balonul scoborindu-se cu o repeđiciune amețitoare: se sparse și gazul ieșise totu prin spartura. Cu toate aceste aeronautul n'a fost ranitu periculosu în acea teribila cadere: el nu e delocu descurgiatu, și se crede atât de aproape de a fi resolutu problem'a navigațiunii aeriane, în cât va începe în curënd esperinț'a sa împregiurul Lipscei.

Catedral'a Coloniei. După aproape 6 secole, catedral'a dela Colonia are să fie în fine terminata. Acestu edificiu, cel mai vastu și mai grandiosu al arhitecturii gotice, va fi terminatu aproape numai cu sume strinse dela poporațiunile catolice și cu fonduri provenite dint'o loteria annuala. Fațadele esteriore a catedralei au fost terminate acum 20 de ani. Lungimea totala a monumentulu este de 166 metre și largimea de 75. Toate lucrările au fost concentrate în acestu din urma timp la cele două turnuri ce au fost împinse până la o înalțime superiöra piramidei lui Cheops și a clopotniței din Strassburg, căci sunt fia-care de 160 metre înalțime. Clopotul cel mare, topitu din tunuri francese, cântăresce 560 cântare. În ziua inaugurării vor trebui 28 de omeni spre a pune în mișcare acelu enormu clopotu.

Lefi grase. În America președintii drumurilor de feru au lefuri foarte grase. Cel al drumulu de feru de Eria primesece 200 mii lei pe anu. Colonelu Scott este directoru la 6 linii diferite, și acestu titlu i aduce 500 mii lei pe anu; 15 directori a acelor linii primeseu între 50 și 75 mii lei pe anu, și 9 administratori între 35 și 50 mii lei pe anu.

O descoperire importanta. O descoperire geologica de celu mai mare interesu s'a făcutu de curënd în Kentucky, Statele Unite. O a două peștera de mamutu a fost descoperita lângă Hopkinsville. Se scie, că cele-

br'a peștera a mamutului, singura ce se cunoștea până acum, este situată în partea de sud a statului Kentucky. Ea constă dintr-o imensă subterana naturală, ce a fost parcursă pe o întindere de 22 kilometri până dincolo de muntii Stâncosi. Noua peștera cuprinde o pădure fosilă de lepidodendroni giganti și de totu felul de ierburi în stare excelentă de conservare și în pozițiile lor naturale. Lepidodendronii se radica până la o înălțime de 40 picioare, și formăzau sute de coloane asemenea cu acele ale peșterii de Fingal în insula Staffa. Scârta este de carbune bituminos lucitoru, pe când interiorul plantelor este o gresia de quartz môle. Radacinele sânt solide legate de patură de carbune. Se găsesc asemenea stalactite și stalagmite transparente și alte formațiuni, și cari constituie, spre a dice astfel, o carte deschisă, unde se pôte citi soluțiunea multor probleme ale perioadei carbonifere. Scoicele și resturile acvatice abundă, și s'au găsit asemenea resturi de animale antedeluviane.

Diuarele în Japonia. Mai în fa-care familia din Japonia se afla unu diuaru, chiar servitorii au foia lor: căci acolo e o ambițiune a nu se duce cineva să-si pârda timpul prin casinuri spre a aștepta ore întregi rëndul de a celi diuarul la care e abonatu localul, nici nu se vedu cine, șese seu dece ômeni prin casinuri gramaditi în giurul unuia care citește cu glas tare, așa în cât unu exemplaru se servăca la 50 seu 100 persoane. Japonessii sânt lörte mândri pentru acestu fel de lucruri. În vagone, în trasurile publice, e rar de a nugası unu Japonesu fôrte ocupatu cu citirea diuarului seu. De aceea și diuarele acolo se tragu în unu numeru de esemplare considerabilu, căci găsescu cetitori numerosi. Diuarul japonesu cel mai respânditu este „Yomiuri”, care în 1878 a trasu 5 milioane esemplare, și în 1879, 6 milioane; vinu apoi „Choya”, cu 5 milioane esemplare în 1878 și 2 milioane în 1879; „Nichi-Nichi”, cu 3 milioane esemplare în amândoi anii, etc. Din cele 12 diuare principale ale Japoniei numerul totalu al esemplarelor trase în 1879 a fost 21 milioane. Admițendu, că cifra tragerii celorlalte a fost de 12 milioane, ajungemu la unu totalu de 33 milioane esemplare în anul 1879, adeca aproape cifra populațiunii Japoniei. În anul 1879 s'au fondatu în Japonia 286 diuare nôue.

Sciri străine. Cel mai lungu podu din Europa va fi acela care se construiesc peste Volga pentru calea ferată care va legă guvernamentu Samara cu Rusia europeană; acesta va ave o lungime de 7 kilometri. — **La curtea din Madrid** s'a decisu, ca decumva parechi'a regăca va ave fiu, acela se se număca Filip, iar de va fi feta: Isabella. — **Regele ferului**, John Schönberger, în Jütich, a daruitu miresei sale, Alice Taylor din New-York, unu chec în pretiu de unu milionu de dolari. — **La Paris** s'a datu de cereul Concordiei și al Parlamentului unu prândiu în onorea dlui C. A. Rosetti, la care au asistatu mai multi dintre barbatii cei mai însemnati ai Franciei, redicându-se diferite toaste. — **Regele din Siam**, a cărui sosire la Viena se aștepta în curëndu, a anuciatu venirea sa prin trimiterea către imperatul Francisc Iosif a acelei mai înalte decorațiuni siamese. — **Camer'a Franciei** a primitu legea de amnestia așa precum a modificat'o senatul; așa dara dumineca diuarul oficialu va publică legea votata. — **Di Cogalniceanu**, ministrul plenipotențiaru al României, a fost primitu la Paris în 9 iulie în audiența solemnă de Jules Grévy, președintele republicii franceze, căruia i-a remis scrisorile de acreditare.

Feliurite.

Litere predestinate. S'au facutu observațiuni, că se întâlnescu ore-cari litere a alfabetului cu evenimentele principale a ore căror esistențe, ca și cum ar fi o influența misterioasă și fatală. Astfel liter'a S se întâl-

nescu în modu persistentu în evenimentele vietii lui Napoleon III. Cetățienu Svițeres, se revelăca prin lovitur'a de Statu dela Strassburg, prepara, la faimosele reviste dela Satory, lovitur'a de Statu, de unde a esitu imperiu: Sebastopol în Crimea și Solferino în Italia marchéca apogeul domniei sale. Sadowa i prognosticéca caderea. Sedanul este sfârșitul domniei sale în Septembrie: în fine imperatul mörce de o lovitura de Sonda. În vietia maresialului Mac-Mahon domina liter'a M. Mai întâiu sânt doi în numele Mac-Mahon. La Malacoff cucerescu glori'a la Magenta o consacra, capetându bastonul de Maresialu, la 24 Maiu ajunge la puterea suprema, unu 16 Maiu este prognosticul caderii, și în fine cade prin o cestiune Militara, spre a se retrage la moșieele sale din arondismentul Montargis.

O noua colóre din plop. Se pôte fabrică cu lemnul de plop o noua vapsca cu o magnifică nuanță galbenă. Ea este obtinuta încăldindu cu o soluțiune de atun lemnul diferitelor specii de plopi. Licôrea obtinuta este de unu frumosu galbenu deschisu care se turbura recinduse și depune apoi o reșina galbenă. Se filtréca spre a isola licuidul de reșina. Licuidul se oxidéca ripide la contactul aerului și a luminei și devine dupa câteva zile unu galbenu auriu magnificu, putëndu revalisă cu produsele analoge fabricate în Francia și în Anglia. Noua colóre pörta numele de ericina. Combinata cu alte materii tinctoriale, dă nuanțe variate: verde cu indigo, putëndu-se aplică pe lemnu, metasu, bumbacu, etc. nuanță nucusătoare cu scôrta de stejaru, verde bronzatu cu sărurile de feru, etc. Este o noua achisițiune pentru industria.

Drumurile de feru de pe globu. Cu o cheltuelă cam de 65 miliarde, globul nostru se afla aproape strinsu într'o rețea de cai ferate de 328 mii kilometre lungime. Din acestu totalu Europa ie o parte de 160 mii kilometre, aproape jumetate. Germania ține primul rang cu 31 mii kilometre. Anglia vine apoi, cu 28,300 chil. apoi Francia, cu 25,300 chil.; Austro-Ungaria cu 18,500 kilometri; în fine Italia cu 8,500 kilometre. În America Statele Unite posedă o rețea de 128 mii chil. Celelalte state abiă numera împreuna 19 mil. chil.; în Asia locomotiv'a brasdeza 14 mii chil.; în Australia, 4,500 chil. în Africa în fine, numai 3 mil. chil.

Greutatea luminei. Unu mare faptu agita în acestu momentu lumea noastră sciintifică. Unu invetiatu numitu Crooks a facutu zilele aceste o esperiența strălucita asupra subiectului greutății de lumina. Prin ajutorul unui aparatu fôrte ingeniosu, a demonstratu înainte institutului regalu, seu academiei, că lumin'a sôrelui cade cu o greutate de 32 grame, de fa-care picioru patratu, ceea ce este de o potriua cu 57 de tone pe fa-care mila patrata, seu 3 miliarde de tone pe tota suprafața globului. Acesta putere îngrozitoare este din fericire contra-balansata prin resistentia cea mai colosală a pamântului, fără care acesta s'ar asvêrli afara din orbit'a sa, și precipitatu în spațiu.

Nrul presinte se mai tramite tuturor abonantilor nostri de până-acuma. Rogămu pe toti aceia, ale căror abonamente espirara cu nrul trecut, și vreu să aiba foia noastră și mai departe, să le rennoiăca de timpuriu. Ia din contra le vom tramite bilete de post-primire postala, de ora-ce **nu putem să tramitemu foia nimenuia à conto**; aceia cari nu mai dorescu să remăna abonantii nostri, sânt rugati a ne înapoiă nrul acesta, ca astfel să-i stergemu din registrul abonantilor!

Proprietaru, redactoru respundietoru și editoru:

IOSIF VULCANU.